

Anca Barbulescu

Visat núm. 25
(maig 2018)

Traduir és resoldre fragments del puzle més gran del món que, afortunadament, mai no acabaràs. Només tens una idea general de la imatge que has de compondre. Cada una de les peces té diversos llocs possibles, però almenys no les pots perdre per sota de l'armari.

Vaig descobrir el català el mateix any que vaig descobrir la meua vocació. Tot just s'havia inaugurat una secció dedicada als traductors a la Facultat de Llengües Estrangeres de la Universitat de Bucarest. Una porta oberta cap a una aspiració que creia impossible: guanyar-me la vida treballant amb la literatura i les llengües, i no fer el mateix dia rere dia —en un país on, fins bastant recentment, construir el futur del comunisme tot treballant en una gloriosa fàbrica era l'única font de seguretat a la vida i on encara se'm fa la pregunta: "I qui et pagarà la pensió si treballes per compte propi?". Hi havia unes quantes opcions per cursar la tercera llengua estrangera: búlgar, finlandès, coreà, català... Català, això és d'Espanya. Llengua romànica, veritat?

Més tard, arribaria a Catalunya i a Andorra amb beques de l'Institut Ramon Llull. Més endavant, gràcies a la Institució Pública Antoni M. Alcover, acabaria enamorada de les rondalles mallorquines, que encara voldria traduir íntegrament.

Ara bé, primer va ser la petita biblioteca de la "sala de catalană" de la universitat, amb *La línia blava*, que em va fer declarar (durant el primer any d'estudis, en un català bastant dubtós) que jo traduiria Ramon Solsona al romanès. "Massa tard, Barbulescu", em va dir el lector de català, en Joan Llinàs Suau, a qui sempre estaré agraïda (però no pas per aquesta informació). I amb *La plaça del Diamant*, que va reclamar un lloc al meu cor reservat, de llavors ençà, per Mercè Rodoreda, i amb tants i tants d'altres després.

Ara, al principi de 2018, catorze anys més tard i amb un màster en traduccions a la UAB, són rars els dies en què no em desperto amb unes ganes boges de traduir, d'anar a veure què tal la vida dels "meus" personatges (soc molt possessiva amb els "meus" textos) o de trescar món amb els articles que tradueixo pel *National Geographic* romanès. Hi ha dies en què enyoro traduir del català, així com s'enyoren llocs preciosos i plens d'amics.

Al principi de 2018 també es parla molt de nacionalisme a Europa. Sembla que ja no parlem més la llengua de l'altre, i per això no sé com ni què s'ha de traduir, però continuaré fent el poc que puc fer, i amb molta alegria.